

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Saskia Kriesch
telefoon 038 499 76 37
S.Kriesch@overijssel.nl
Zaaknummer 5203017

Waterschap Drents Overijsselse Delta
Mevrouw E. van Zundert
Postbus 60
8000 AB ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
12.07.2019	2019/0201920	2		

Onderwerp: vervangen voorschriften Vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte mevrouw Van Zundert,

U heeft namens Waterschap Drents Overijsselse Delta een aanvraag ingediend voor het wijzigen van uw vergunning op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000 (verder Wnb - gebieden) en het wijzigen van uw ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb - soorten).

Deze aanvragen hebben wij op 21 december 2018¹ ontvangen. De aanvragen betreffen het wijzigen van enkele voorschriften in de vergunning / ontheffing ten aanzien van de inrichting, het beheer en de monitoring van de nieuw in te richten watergangen voor het project Kadeversterking Kampereilanden, Dijkkring 101 te Kampen.

In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij vervangen de bestaande voorschriften 11, 12 en 13 van de eerder door ons verleende vergunning en ontheffing² door de nieuwe voorschriften 11, 12 en 13, zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit.

De motivering voor deze besluiten is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

Met dit besluit wijzigingen wij tevens ambtshalve de looptijd van de vergunning en ontheffing. De gewijzigde definitieve vergunning en ontheffing blijven geldig tot 31 december 2029.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd³. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen in totaal € 2.120,00.

¹ EDO-kenmerk 2018/0446016

² Vergunning en ontheffing verleend op 19 september 2018, kenmerk brief 2018/0398392, bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

³ Belastingverordening Overijssel

Voor het onderdeel Natura 2000-gebieden betreffende de leges voor een wijzigingsvergunning € 363,00.
Voor de ontheffing Wnb-onderdeel Soorten gaat het om een bedrag van €1.757,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Tot slot

Heeft u vragen? Belt u dan met Saskia Kriesch, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 76 37. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-000080 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u naar de rechter, als u belanghebbende bent.

U kunt beroep instellen als u belanghebbende bent, en:

- u een zienswijze tegen het ontwerpbesluit heeft ingediend,
Of:
- het u in redelijkheid niet kan worden verweten dat u geen zienswijze heeft ingediend,
Of:
- u bezwaar heeft tegen de wijzigingen die zijn aangebracht in het besluit, ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Stuurt u dan een beroepschrift naar de Rechtbank Overijssel. Deze rechter kijkt dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw beroepschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw beroepschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. U doet een kopie van ons besluit bij uw beroepschrift zodat de rechtbank weet om welk besluit het gaat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met ons besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw beroepschrift.
4. U verstuurt het beroepschrift op tijd. U moet het beroepschrift versturen binnen zes weken na de datum waarop wij het besluit ter inzage hebben gelegd.

Uw beroepschrift kunt u op 3 manieren versturen.

1. Met de post naar: Rechtbank Overijssel, Afdeling bestuursrecht, postbus 10067, 8000 GB Zwolle.
2. Met een faxbericht. Het faxnummer van Rechtbank Overijssel is: 088 - 361 0061
3. Via internet. U gebruikt daarvoor het digitaal beroepschriftformulier van de rechtbank. Het formulier vind u op www.rechtspraak.nl.

Voor de behandeling van uw beroep betaalt u een bedrag. De hoogte van dit bedrag kunt u vinden op de hiervoor genoemde website. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u met de Informatiebalie Rechtbank Overijssel: 088 - 361 5555.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u beroep instelt bij de rechtbank treedt ons besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte beroepsprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor vragen belt u het hierboven genoemde telefoonnummer.

VOORSCHRIFTEN

Bijlage 1

Aan dit besluit zijn de volgende voorschriften verbonden:

Voorschrift 11 (vervangt voorschrift 11 uit bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven vergunning en ontheffing van 15 september 2018 met kenmerk brief 2018/0398392⁴)

De aanleg van de nieuwe watergangen dient plaats te vinden conform de beschreven compensatiemaatregelen, zoals weergegeven in bijlage 8 van deze vergunning/ontheffing⁵. Dit houdt het volgende in:

- 1/3 deel van nieuw aan te leggen watergangen (die niet op de legger staan) wordt ingericht als optimaal leefgebied voor de Grote modderkruiper (zie figuur 3 in bijlage 7 voor trajecten⁶). Deze worden door middel van een dam met dichte vegetatie zo veel mogelijk geïsoleerd van andere wateren om uitspoeling van slib en het inzwemmen van grote (roof)vissen te voorkomen. Alleen bij de dam nabij de Ramspolbrug (zie figuur 1 in bijlage 2 van dit besluit) wordt in de dam een duiker geplaatst om zo bij veel neerslag voldoende doorstroming te kunnen borgen. Om te voorkomen dat hier grote (roof)vissen doorheen kunnen, wordt deze duiker voorzien van een gaaswerk met een maximale maaswijdte van 10 mm. De andere dammen hebben geen duiker.
- De watergangen worden voor 1/3 onderhouden als een watervoerende watergang (jaarlijkse twee maal schonen). 2/3 van de watergang wordt echter minder intensief beheerd, waardoor er zich een watervegetatie kan ontwikkelen en een oeverzone ontstaan. Deze oeverzone wordt maximaal 1 x in de 10 jaar onderhouden en dit gebeurt gefaseerd (ca 20% per keer). Welke delen hoe worden onderhouden moet worden vastgelegd in het ecologisch logboek.

Voorschrift 12 (vervang voorschrift 12 uit bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven vergunning en ontheffing van 15 september 2018 met kenmerk brief 2018/0398392⁷)

- U dient minimaal 9 overhoekjes van 15 bij 15 meter binnen het project aan te leggen en te beheren om te kunnen voldoen aan de compensatieopgave voor de Grote modderkruiper voor dit dijktraject. In figuur 4 van bijlage 8⁸ is in een voorlopig ontwerp weergegeven waar deze overhoekjes in ieder geval moeten komen te liggen. Indien men hiervan wil afwijken, moet dit worden gemeld en het nieuwe ontwerp ter goedkeuring bij ons worden voorgelegd via ons emailadres Postbus@overijssel.nl onder vermelding van Wet natuurbescherming, Kadeversterking Kampereiland en het kenmerk van deze ontheffing/vergunning (2019/0156587).

⁴ Bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

⁵ Deze verwijzing verwijst naar bijlage 8 van de op 19 september 2018 door ons verleende beschikking, kenmerk in brief 2018/0398392, bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

⁶ Deze verwijzing verwijst naar bijlage 7 van de op 19 september 2018 door ons verleende beschikking, kenmerk in brief 2018/0398392, bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016.

⁷ Bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

⁸ Deze verwijzing verwijst naar bijlage 8 van de op 19 september 2018 door ons verleende beschikking, kenmerk in brief 2018/0398392, bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

Voorschrift 13 (vervangt voorschrift 13 uit bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven vergunning en ontheffing van 15 september 2018 met kenmerk brief 2018/0398392⁹)

- 3 jaar na aanleg van de nieuwe watergangen (uiterlijk 31 december 2023) dient u een evaluatierapport naar ons op te sturen van de ontwikkeling van de populatie van de Grote modderkruiper bij de uitgevoerde inrichting en het voorgeschreven beheer. Deze evaluatie dient te worden uitgevoerd door een deskundige op het gebied van de Grote modderkruiper. Uit het rapport moet blijken of de nieuw aangelegde watergangen door het huidige beheer en de inrichting voldoende geschikt zijn als leefgebied voor de Grote modderkruiper en dat deze ook door de Grote modderkruiper worden gebruikt als leefgebied (als voortplantings- en overwinteringsgebied).
Bij de beoordeling van de geschiktheid voor Grote modderkruiper moet tevens aandacht worden gegeven aan het voorkomen van roofvissen of vissoorten die met de Grote modderkruiper kunnen concurreren. Dit moet worden aangetoond door bemonstering van deze nieuwe watergangen. Uit de resultaten van de bemonstering moet blijken of in deze nieuwe watergangen een populatie Grote modderkruipers aanwezig is, die wat betreft omvang overeenkomt of zelfs groter is dan de huidige populatie en die zich bovendien voortplant in deze wateren (dus zowel volwassen als juveniele exemplaren).
- Ook moet gemonitord worden op de effectiviteit van de dammen met vegetatie en de duiker met gaas bij de dam nabij De Ramspolbrug om roofvissen uit de watergangen te weren. Inzichtelijk moet worden gemaakt of deze dammen en de dam met duiker met gaas leiden tot minder roofvissen in de watergangen die niet op de legger staan, in vergelijking met de op de legger staande watergangen, waar deze dammen niet zijn aangebracht. Hiermee kan de effectiviteit van deze dammen en duiker met gaas worden bepaald.
- Indien uit dit evaluatierapport blijkt dat er na drie jaar nog geen sprake is van voldoende leefgebied of onvoldoende geschikt leefgebied voor de Grote modderkruiper, dan dient in het evaluatierapport aanvullend een voorstel met aanvullende maatregelen te worden opgenomen om dit leefgebied te verbeteren. Wij hebben hierbij ook de mogelijkheid om naar aanleiding van de rapportage aanvullende voorschriften op te leggen.

⁹ Bij ons geregistreerd onder kenmerk 2018/0446016

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 2

Ons besluit bestaat uit het besluit zelf, de voorschriften en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen bestaan uit het onderdeel Natura 2000 en een deel beschermde soorten. Ze zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	7
A1	Aanvraag wijziging voorschriften vergunning en ontheffing	7
	A1.5 Onderliggende documenten	9
	A1.6 Aanvullende gegevens	9
A2	Bevoegdheid	9
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	10
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	10
A4	Toetsingskader Natura 2000-gebieden	10
A5	Toetsingskader soorten	10
	A5.1 Wettelijke regels	10
	A5.2 Provinciaal beleid	10
	A5.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	10
	A5.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	11
B	TOETSING WIJZIGING ONTHEFFING EN VERGUNNING	12
B1	Inhoudelijke beoordeling in de aanvraag	12
B2	Toetsing van de inhoudelijke beoordeling	14
B3	Toetsing aan overige vereisten	17
B4	Conclusie toetsing	17
B5	Zorgplicht blijft altijd gelden	17
C	Slotconclusie	17

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag wijziging voorschriften vergunning en ontheffing

Ten behoeve van het project 'Kadeversterking Kampereiland – dijkkring 101' worden watergangen gedempt / verbreed. Deze watergangen vormen het leefgebied van de Grote modderkruiper; een beschermde soort in het kader van de Wet natuurbescherming (verder Wnb). Aangezien de soort ook voedsel is voor de Purperreiger, kan dit tevens invloed hebben op het instandhoudingsdoel van de Purperreiger in het Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'. Voor het aantasten van het leefgebied van deze soorten (leefgebied Grote modderkruiper, en indirect foerageergebied Purperreiger) is voor dijkkring 101 een ontheffing en vergunning Wnb afgegeven met kenmerk brief 2018/0398392¹⁰.

In deze ontheffing en vergunning zijn voorschriften opgenomen ten aanzien van het ontwerp en het beheer van de nieuw aan te leggen watergangen, die de ontheffinghouder (Waterschap Overijsselse Delta) graag wil wijzigingen. Het gaat om de voorschriften 11, 12 en 13. Hieronder gaan we nader in op de aangevraagde wijzigingen van deze voorschriften.

Wijziging voorschrift 11: Aanleg onderwaterdam en beheer watergangen

In voorschrift 11 van de eerder door ons afgegeven ontheffing en vergunning is geregeld dat 1/3 van de nieuw aan te leggen watergangen (die niet op de legger staan) wordt ingericht als optimaal leefgebied voor de Grote modderkruiper.

In dit voorschrift is ook opgenomen dat deze watergangen door middel van een dam met dichte vegetatie zo veel mogelijk worden geïsoleerd van andere wateren. Hiermee wordt uitspoeling van slib en het inzwemmen van grote (roof)vissen voorkomen.

Daarnaast regelt dit voorschrift het toekomstig beheer van deze watergangen. Het beheer van deze sloten dient te worden afgestemd op de Grote modderkruiper. Dit betekent dat deze watergangen in de eerste jaren zo min mogelijk moeten worden geschoond. Na circa 10 jaar moet worden bekeken of gefaseerd in tijd en ruimte schoning gewenst is.

Het waterschap Drents Overijsselse Delta vraagt nu hiervan af te wijken en voorschrift 11 op een aantal onderdelen aan te passen. Het gaat om de volgende onderdelen:

1. In één dam wil het waterschap een duiker aanleggen;
2. én alle watergangen dienen vanuit een waterhuishoudkundig oogpunt voor een gedeelte onderhouden te worden, ook de optimale leefgebieden van de Grote modderkruiper.

Dam met duiker

In één van de dammen, het dichtst bij de Ramspolburg, is het vanuit het waterschap gewenst om een duiker toe te passen. De reden hiervoor is dat het peilbeheer van het achterliggende gebied (agrarisch gebied) anders niet voldoende kan worden gerealiseerd. Deze watergang voert namelijk ook regenwater en hemelwater af welke afkomstig is van de Ramspolbrug. Hierdoor ontstaat er een piekbelasting bij veel regen. De onderwaterdam sluit een deel van de watergang af, waardoor de piek niet goed kan worden afgevoerd en tot overstromingen kan leiden op de naastliggende percelen. De duiker in de onderwaterdam is ook alleen nodig in dit gedeelte, waar sprake is van piekafvoer. De overige onderwaterdammen hebben niet een dergelijke afwaterende functie en hoeven niet voorzien te worden van een duiker.

Om toch te voldoen aan dit peilbeheer én roofvissen zoveel als mogelijk te belemmeren om in dit leefgebied te komen, is een duiker met gaaswerk voorzien in de dam. In de onderwaterdam (locatie zie figuur 1) is een duiker van 3 meter lang en met een doorsnede van 500 mm aangelegd. Aan weerszijde van de duiker zijn palen aangebracht. Deze palen zorgen ervoor dat ten behoeve van het beheer en onderhoud duidelijk zichtbaar is waar dit gaas aanwezig is. Ook is het gaaswerk bij schade gemakkelijk te vervangen.

¹⁰ Definitieve beschikking en ontheffing is bij ons geregistreerd onder registratiekenmerk 2018/0446016

Figuur 1. Locatie waar de duiker in de onderwaterdam komt.

Gewijzigd beheer van de watergangen die niet op legger staan

In voorschrift 11 is tevens opgenomen dat 1/3 van de watergangen (de watergangen die geen onderdeel uitmaken van de legger) grote Modderkruipervriendelijk moet worden beheerd door deze maximaal eens per tien jaar (gefaseerd) te onderhouden. De ontheffinghouder doet een verzoek voorschrift 11 te wijzigen op een wijze die beter aansluit bij het beheer dat Waterschap Drents Overijsselse Delta in het gebied nastreeft.

Alle watergangen in de polder hebben een waterhuishoudkundige functie. Ook watergangen die niet zijn opgenomen in de legger. In de situatie, voordat de oude watergangen zijn gedempt en vervangen door nieuwe watergangen ten behoeve van de dijkversterking, werden al deze watergangen onderhouden en gemaaiërd om water af te kunnen voeren, alleen niet altijd rechtstreeks door het Waterschap. Als deze watergangen niet worden onderhouden, groeit alles dicht en ontstaat er wateroverlast op de percelen waar het water ophoopt (wat een groot gebied kan zijn) en op de percelen waar de niet te onderhouden watergangen aan grenzen. Het waterschap kan dan zijn taken met betrekking tot het peilbeheer niet meer uitvoeren.

Het gewenste, aangevraagde gewijzigde beheer wordt vanaf de teen van de kade uitgevoerd. Hierbij zal 1/3 van deze watergangen als watervoerende watergang worden beheert, waarbij jaarlijks wordt geschoond (gekorfd). Het andere deel van deze sloten (2/3) zal echter nog steeds met een veel lagere frequentie worden onderhouden. Naar verwachting zal dit eenmaal in de tien jaar zijn. Dit zal in de najaar periode (oktober-november) zijn. Om er voor te zorgen dat het leefgebied van de Grote modderkruiper in stand blijft, zal de berging in 4 delen worden verdeeld, waarbij om de twee jaar een gedeelte wordt onderhouden. Deze kan dan vanuit de niet onderhouden stukken gehekoloniseerd worden. Op deze manier worden de functie als opgroeigebied voor larven en zomerleefgebied behouden. Voor het uitvoeren van dit onderhoud zal geïnventariseerd worden op het voorkomen van Grote modderkruiper en zullen aangetroffen exemplaren worden overgezet naar de delen die niet worden onderhouden. Deze wijze van onderhoud is ook opgenomen in het onderhoudsbeeldenboek van het Waterschap Drents Overijsselse Delta dat intern door het waterschap wordt gebruikt.

De duiker in de dam is binnen deze 1/3 zone aangelegd, zodat slibuitspoeling van de rest van de watergang beperkt wordt.

De delen van de watergang, welke voor de Grote modderkruiper beschikbaar blijven, zijn ten allen tijde breder dan de watergang die er oorspronkelijk lag en leefgebied vormde voor de soort (gemiddeld 1,5 meter).

Ook beheer voor watergangen die op legger staan wijzigt ten opzichte van eerdere vergunning

In een aanvulling op de aanvraag van 17 april jl.¹¹ geeft het waterschap tevens aan dat niet alleen de watergangen die niet op de legger staan (dit betreft 1/3 van de watergangen), maar ook het toekomstig beheer van de op de legger staande watergangen wijzigt ten opzichte van wat is vergund.

Ook deze op de legger staande watergangen worden voor 1/3 deel jaarlijks geschoond en voor 2/3 deel eens in de 10 jaar gefaseerd beheerd. Dit is anders dan hetgeen is vergund voor de op de legger staande watergangen. In de eerder door ons verleende ontheffing/vergunning is hiervoor nu in voorschrift 11, onder het derde punt, opgenomen dat 1/3 van deze watergangen modderkruipervriendelijk wordt beheerd (gefaseerd en eens in de 10 jaar) en 2/3 wordt onderhouden als watervoerende watergang, waarbij jaarlijks wordt geschoond.

Ook op dit onderdeel wordt voorschrift 11 aangepast.

Wijziging Voorschrift 12: de aanleg van 11 overhoekjes

In voorschrift 13 is opgenomen dat er minimaal 11 overhoekjes van 15 bij 15 meter binnen het project moeten worden aangelegd en beheerd om te kunnen voldoen aan de compensatieopgave van minimaal 1.000 m² voortplantingshabitat voor de Grote modderkruiper.

Nu wil het waterschap in plaats van minimaal 11 overhoekjes te realiseren in dijkkring 101, 9 overhoekjes realiseren.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de wijzigingsaanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Boskalis, 21 december 2018. Memo wijziging ontheffing Wnb
- WDO Delta, 12 maart 2019, Aanvullende gegevens vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 21 december 2018 ontvangen. Op 1 februari 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 maart 2019¹² ontvangen. Op 17 en 18 april hebben wij nog een nadere toelichting op de aanvraag ontvangen¹³.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁴. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

Bij ons besluit nemen we tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. Het gaat daarbij om gebieden in andere provincies (Wnb, art. 1.3, derde lid) en/of buiten Nederland.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

¹¹ Ingeboekt onder Registratiekenmerk 2019/0124381

¹² Ons kenmerk 2019/0076245.

¹³ Ingeboekt onder registratiekenmerk 2019/0124379, 2019/000080 en 2019/0149376.

¹⁴ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

Gedeputeerde staten van onze provincie hebben de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) van toepassing verklaard¹⁵ voor besluiten op basis van de Wnb (art. 2.7, tweede lid).

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde wijziging vindt plaats op ons grondgebied. De effecten op beschermde soorten en gebieden zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden

Een vergunning kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Ook het Besluit natuurbescherming (titel 2.2) en de Regeling natuurbescherming (hoofdstuk 2) zijn voor de toetsing van belang.

A5 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A5.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁷ zijn voor de toetsing relevant.

A5.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A5.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

¹⁵ GS-besluit van 13 december 2016, ons kenmerk 2016/0490877

¹⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A5.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

¹⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

B TOETSING WIJZIGING ONTHEFFING EN VERGUNNING

B1 Inhoudelijke beoordeling in de aanvraag

Hieronder gaan we nader in op eventuele effecten van de verschillende aangevraagde wijzingen in inrichting en beheer van de watergangen, zoals in de aanvraag beschreven.

Wijziging voorschrift 11: dam met duiker

Het doel van de onderwaterdam is om de predatoren van de Grote modderkruiper tegen te houden. De predatoren zijn snoeken, baarsen en grotere macrofaunasoorten (waterroofkever, libellelarven, enz.) (RAVON, 2014). De grotere macrofaunasoorten worden niet tegengehouden door een onderwaterdam, de libelle legt bijvoorbeeld vliegend zijn eitjes in het water. De aan- of afwezigheid van een duiker maakt voor deze soorten niet uit. De duiker kan wel van invloed zijn op de verplaatsing van Snoek en Stekelbaars door de duiker.

Door de duiker te voorzien van gaaswerk, wordt voorkomen dat volwassen exemplaren van deze predatoren het optimale leefgebied van de Grote modderkruiper weten te bereiken. Het wordt ook niet mogelijk gemaakt voor volwassen exemplaren om eieren af te zetten in deze gebieden. Een mogelijkheid bestaat wel dat jonge vissen door het gaaswerk heen kunnen gaan. Dit kan nooit geheel worden uitgesloten, ook niet als er een onderwaterdam aanwezig is. Daarnaast is de kans altijd aanwezig dat eieren van vissen door middel van vogels worden overgebracht in de nieuwe watergang. Als laatste zijn alle watergangen die parallel aan de dijk lopen volledig afgevisd. Hierbij zijn alle roofvissen uitgezet in het Zwarte meer en zijn alle andere vissen uitgezet in de watergangen binnen de polder. Hierbij zijn relatief weinig roofvissen verplaatst, wat aantoont dat er op dit moment weinig roofvissen in de polder aanwezig zijn.

Het is wel noodzakelijk om te bepalen wat de maaswijdte van het gaaswerk moet zijn. Als gekeken wordt naar de grootte van jonge vissen, dan worden jonge exemplaren van de Snoek zo rond een lengte van 17-20 mm actief en verlaten op dat moment een deel van de snoekjes het paaigebied. Bij een lengte van 50 mm heeft 50% tot 95% van de jonge snoeken het paaigebied verlaten. De snoekjes migreren naar gebieden met een minder dichte vegetatie en worden daartoe soms gestimuleerd door een dalend waterpeil, een toename van de lichtsterkte, een toename van de watertemperatuur en voedselconcurrentie (Sportvisserij Nederland, 2006²⁰). Voor de Baars geldt dat larven bij een lengte van ongeveer 7 mm actief beginnen met foerageren (plankton) en bij een lengte van 15 mm krijgen ze vinnen en gaan ze actief vrij rondzwemmen (Sportvisserij Nederland, 2011²¹).

Om te voorkomen dat jonge snoeken en baarsen door de duiker gaan, dient de maaswijdte van het gaas niet groter te zijn dan 17 mm. In overleg met de beheerder van WDO Delta wordt een frame van een muskusrattenval in de westelijke opening van de duiker geplaatst. Dit frame is voorzien van een gaaswerk met een maaswijdte van 10 mm. Dit voorkomt zoveel als mogelijk dat (jonge) vissen het leefgebied van de Grote modderkruiper in komen.

Wijziging voorschrift 11: Beheer watergangen

De delen van de watergang die voor de Grote modderkruiper beschikbaar blijven, zijn ten allen tijde breder dan de watergang die er oorspronkelijk lag en leefgebied vormde voor de soort (gemiddeld 1,5 meter).

De nieuw gegraven dijkslot is uitgevoerd in een zogenaamd twee fasen profiel. Een gedeelte wat van belang is voor de afvoer van water (stroomprofiel), en een gedeelte wat bestemd is als leefgebied voor de Grote modderkruiper. Hierbij is het leefgebied twee keer zo breed is als het transportgedeelte.

²⁰ Sportvisserij Nederland. 2006. G.A.J. de Laak & W.A.M. van Emmerik. Kennisdocument 13. De Snoek.

²¹ Sportvisserij Nederland. 2011. T. Voorhamm & W.A.M. van Emmerik. Kennisdocument 31. De Baars.

Het transportgedeelte van de watergang zal een open begroeiing hebben wat voldoende is om het watertransport te waarborgen. Het bergend gedeelte kan volledig begroeien en als leefgebied dienen voor de Grote modderkruiper. Het is verwachting dat dit een helofytenbegroeiing met hoofdzakelijk lisdodde gaat worden. Hierbij zullen op een natuurlijke manier verschillende hoogtes en dichtheden in de vegetatie ontstaan.

De slechte bereikbaarheid, ondieper water en lage zuurstofgehalten zorgen ervoor, dat dit ongeschikt leefgebied is voor veel witvis soorten en Snoek. Gedurende het afvissen van de watergangen ten behoeve van de kadeversterking zijn weinig roofvissen aangetroffen. De aanwezigheid van deze roofvissen vormt in de polders van Kampereilanden naar alle waarschijnlijkheid niet de beperkende factor voor de aanwezigheid van de soort. Doordat in de huidige situatie weinig roofvissen in de polder aanwezig zijn, is het aannemelijk dat deze het leefgebied van de Grote modderkruiper ook niet zal domineren. Het is echter niet uit te sluiten dat een voor nu nog onbegroeide watergang een opgroeigebied vormt voor roofvissen. Bekend is dat vogels (bijvoorbeeld de Reiger) eieren of jonge vissen mee kunnen nemen (via poten of in de bek) vanuit de ene watergang naar de andere.

Door 2/3 van de watergang zo snel mogelijk dicht te laten groeien met vegetatie, vormt deze dichte vegetatie geen leefgebied voor roofvissen. Hiermee kunnen deze roofvissen niet in het 'leefgebied' van de Grote modderkruiper komen. 2/3 van de watergang betekent in sommige gevallen een breedte van 6 meter en kan worden gezien als een aparte watergang in de watergang. Om te bepalen of onze verwachting daadwerkelijk klopt, vindt monitoring plaats naar de hoeveelheid roofvissen.

Voor de betreffende watergang geldt het onderhoudsbeeld moerasruigte²². Het onderhoud is cyclisch en kan worden uitgevoerd onder de gedragscode van waterschappen onderdeel beheer en onderhoud. Dit betekent dat het waterschap in het gebied en tijdens de onderhoudswerkzaamheden rekening houdt met het voorkomen van de Grote Modderkruiper. Het onderhoud zal worden uitgevoerd met maaikorf.

Om de waterafvoer te waarborgen zal het stroomprofiel naar verwachting twee 2 keer per jaar worden onderhouden. De eerste onderhoudsbeurt zal plaatsvinden in de zomer (juli) en de tweede maaibeurt in het najaar (oktober).

Monitoring roofvissen

Het is niet geheel uit te sluiten dat voor nu nog onbegroeide watergang een opgroeigebied vormt voor roofvissen. Bekend is dat vogels (bijvoorbeeld reiger) eieren of jongen vissen mee kunnen nemen (via poten of in de bek) vanuit de ene watergang naar de andere. Door 2/3 van de watergang zo snel mogelijk dicht te laten groeien met vegetatie, vormt deze dichte vegetatie naar verwachting geen leefgebied voor roofvissen, waardoor deze niet in het 'leefgebied' van de Grote modderkruiper kan komen. 2/3 van de watergang betekent in sommige gevallen een breedte van 6 meter en kan gezien worden als een aparte watergang in de watergang.

Om echter te kunnen beoordelen of dit ook echt klopt is in een aanvulling van 13 maart jl. op de aanvraag aangegeven dat ook zal worden gemonitord op de aantallen roofvissen in deze watergangen²³.

Wijziging voorschrift 12: de realisatie en beheer van 9 in plaats van 11 overhoekjes

In totaal diende er vanuit de oorspronkelijk in het gebied aanwezige watergangen, die zijn gedempt ten behoeve van de dijkversterking, 1.000 m² aan voortplantingshabitat voor de Grote modderkruiper (in de vorm van door vee afgetrapte oevers) te worden gecompenseerd. Hierbij is echter wel uitgegaan van de te dempen watergangen voor zowel dijkkring 101 en 102, waar aparte ontheffingen/vergunningen voor zijn verleend. Dit is in de eerder door ons afgegeven ontheffing/vergunning voor zowel dijkkring 101 als 102 geregeld via het inrichten van speciale overhoeken.

Afhankelijk van de grootte van de overhoek is destijds bepaald hoeveel overhoeken in totaal noodzakelijk waren. Met een overhoek van 15 meter bij 15 meter wordt ongeveer 40% van het totale oppervlakte ingericht als natuur (50% is agrarisch en 10% zijn dammetjes). Dit betekent dat een overhoek van 15 meter bij 15 meter voor ongeveer 90 m² aan geschikt voortplantingshabitat oplevert. 11 van dergelijke overhoeken zorgen dan voor de benodigde compensatie.

²² Waterschap Groot Salland. April 2009. Maaibeheer hoofdwatgangen en bergingen. Onderhoudsbeelden hoofdwatgangen en bergingen. Overzicht beschermde soorten en probleemsoorten.

²³ Ons kenmerk 2019/0076241

Hieruit blijkt dat voor alle te dempen watergangen, voor zowel dijkkring 101 als 102, er in totaal 11 overhoeken moeten komen en niet voor alleen dijkkring 101. Voor dijkkring 101 (5.110 meter watergang wordt gedempt) geldt een minimale verplichting van 9 overhoeken en voor dijkkring 102 zijn dit er 2. Daarom vraagt het waterschap dit voorschrift hierop aan te passen.

B2 Toetsing van de inhoudelijke beoordeling

Wijzing voorschrift 11: realisatie duiker met gaas en toekomstig beheer watergangen

Realisatie duiker met gaas

Ten opzichte van hetgeen is vergund wil het waterschap nu bij één onderwaterdam, het dichtsbij de Ramspolbrug, een duiker aanleggen om een goede waterafvoer te kunnen garanderen en hiermee wateroverlast bij veel regen te voorkomen. De dammen in de nieuwe watergang zijn juist aangelegd om eventueel binnendringen van roofvissen in de speciaal voor de Grote modderkuiper ingerichte watergangen te voorkomen. Door het plaatsen van een duiker kunnen roofvissen via deze duiker wel binnendringen, wat onwenselijk is. Daarom stelt het waterschap voor om de duiker te voorzien van een gaas met een maaswijdte van 10 mm. Hiermee kan worden voorkomen dat zo vele mogelijk (jonge) roofvissen, zoals Snoek of Baars het leefgebied van de Grote modderkuiper in kunnen komen.

Wij gaan akkoord met het gebruik van deze duiker met gaas om de functionaliteit van de watergang te kunnen borgen. Op basis hiervan vervangen wij voorschrift 11 in bijlage 2 van ons besluit met kenmerk brief 2018/0398392²⁴ met voorschrift 11 in dit besluit.

Het gebruik van een duiker met gaas is echter nog geen beproefde methode om roofvissen te weren in leefgebied van Grote modderkuiper. De functionaliteit is niet geheel zeker.

Wij vinden het daarom van belang dat wordt gemonitord of het gaas voldoende functioneel/effectief is om roofvissen te weren. Hiervoor dient het leefgebied achter deze dam met duiker niet alleen te worden gemonitord op aantallen grote modderkuipters, maar ook op de aantallen roofvissen in dit gebied. Dit willen we vastleggen in de voorschriften. Daarom vervangen wij voorschrift 13 uit bijlage 2 van ons besluit met kenmerk brief 2018/0398392²⁵ door voorschrift 13 in dit besluit.

Toekomstig beheer watergangen

De wijziging betreft uitsluitend de wijze van het uit te voeren onderhoud van de watergangen. De watergangen zijn als alternatief leefgebied voor Grote modderkuiper reeds opgenomen in de eerder door ons afgegeven ontheffing en vergunning (besluit met kenmerk 2018/0456366). Grote modderkuipters zijn voedsel voor het instandhoudingsdoel Purperreiger. Hierdoor is het beheer en onderhoud van deze nieuwe watergang zowel van belang voor de ontheffing Grote modderkuiper als voor de vergunning Wnb-gebieden.

Het beheer van de watergangen is van belang, omdat dit de geschiktheid kan beïnvloeden van de watergangen als leefgebied voor Grote modderkuiper (in hiermee indirect ook het foerageergebied van de Purperreiger).

In de vergunning/ontheffing van 19 september 2018 (kenmerk brief 2018/0398392²⁶) is het beheer van 1/3de van de nieuwe watergangen die niet op de legger staan voorgeschreven als gefaseerd, eens in de tien jaar. Hierdoor komt de volle breedte van de watergangen ten goede aan de instandhouding van Grote modderkuiper. Met de gewenste wijziging worden deze watergangen niet meer volledig modderkuiper beheerd, maar geldt dit slecht nog voor 2/3e van deze watergangen. 1/3e van de watergangen wordt jaarlijks geschoond en is daardoor minder geschikt als leefgebied.

²⁴ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

²⁵ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

²⁶ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

De aanvrager wijst erop dat ten opzichte van de gedempte watergang in het project, de voor Grote modderkruiper geschikte hoeveelheid leefgebied meer is dan de gemiddeld 1,5 m breedte in de situatie voor het project. Het kennisdocument vermeldt als maatregel voor alternatief leefgebied 'Er wordt nieuw leefgebied gerealiseerd van vergelijkbare lengte of oppervlakte en van een voor de Grote modderkruiper vergelijkbare of betere kwaliteit als hetgeen verloren gaat door de activiteiten'. In lengte en breedte is er sprake van alternatief leefgebied met tenminste dezelfde omvang.

Daarnaast is in een aanvulling op de aanvraag²⁷ aangeven dat, ten opzichte van het huidige besluit, ook de op de legger staande watergangen op dezelfde wijze zullen worden beheerd. Ofwel ook deze zullen voor 2/3 deel modderkruipervriendelijk worden beheerd (gefaseerd, eens in de 10 jaar) en maar voor 1/3 watervoerend (met jaarlijkse schoning). Dit wijkt af van ons eerdere besluit, waarbij slechts 1/3 modderkruipervriendelijk wordt ingericht en beheerd. Hiermee neemt ten opzichte van ons eerdere besluit voor de op de legger staande watergangen het oppervlakte aan geschikt leefgebied van de Grote modderkruiper toe. Een verschil ten opzichte van de watergangen die niet op de legger staan, is wel dat deze watergangen voor roofvissen beter bereikbaar zullen zijn, omdat hier geen dammen/duikers zijn aangelegd om roofvissen te weren.

Er is sowieso een onzekerheid in de wijze waarop andere vissoorten, zoals roofvissen en concurrenten, toegang tot het leefgebied van de Grote modderkruiper kunnen hebben. Volgens de aanvrager zijn er bij het afvissen van de watergangen weinig roofvissen aangetroffen en vormt dit waarschijnlijk geen beperkende factor voor de aanwezigheid van Grote modderkruiper. De verwachting is dat het gedeelte van de watergang snel dicht kan groeien met vegetatie en dat dit daardoor geen leefgebied meer vormt voor concurrerende vissoorten en roofvissen.

De populatie Grote modderkruiper in de bestaande sloot heeft zich kunnen ontwikkelen onder de druk van jaarlijks onderhoud en de aanwezigheid van concurrenten en predatoren. In de nieuwe situatie zal een gedeelte van de sloot veel minder vaak worden onderhouden en zal dat deel, als het is dichtgegroeid, niet of nauwelijks toegankelijk zijn voor andere vissoorten. Het gedeelte van de sloot dat (twee?)jaarlijks wordt geschoond is echter nog wel steeds een onderdeel van het leefgebied van Grote modderkruiper in situaties met lagere waterstanden of lagere temperaturen. In dit gedeelte bestaan er geen beperkingen voor het voorkomen van concurrenten of predatoren als deze zich daar eenmaal gevestigd hebben.

Ten opzichte van de situatie in de op 29 november 2018 verleende ontheffing/vergunning is er sprake van een afname van omvang en kwaliteit van het leefgebied voor de niet op de legger staande watergangen. De watergangen die wel op de legger staan geldt echter een uitbreiding van het leefgebied ten opzichte van wat nu is vergund, door het gewijzigde beheer.

Wij onderschrijven bovendien de conclusie dat ten opzichte van de situatie voor het project, er ook met de voorgestelde wijziging in het beheer sprake is van een leefgebied van grotere omvang en kwaliteit. De mitigatie is daarmee voldoende om de effecten van het project te kunnen opvangen. De sloot is nog steeds tenminste net zo geschikt als leefgebied van de Grote modderkruiper voor het project en de eerder verleende vergunning. Er vindt voldoende mitigatie plaats. Voorschrift 11 kan worden gewijzigd.

Voorschrift 11 uit bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven ontheffing en vergunning met kenmerk brief 2018/0398392²⁸ wordt vervangen door voorschrift 11 in dit besluit met de voorgestelde wijze van beheer.

²⁷ Ontvangen op 17 april 2019 en ingeboekt onder Registratienummer 2019/0124381.

²⁸ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

Verlenging looptijd vergunning en ontheffing

Omdat de beheercyclus voor de Grote modderkruiper ingerichte delen van de watergangen minimaal 10 jaar is, wijzigen wij tevens de looptijd van de vergunning en ontheffing ambtshalve zodat tenminste één beheercyclus binnen de looptijd van de vergunning/ontheffing blijft.

Echter, ook na het verstrijken van de geldigheid, moet het beheer op deze wijze worden voortgezet volgens de dan geldende gedragscode waarin de onderhoudsbeelden zijn opgenomen. Als er daarbij zodanige wijzigingen optreden in het beheer, waardoor de geschiktheid van de sloten afneemt of zal verdwijnen als leefgebied voor de Grote modderkruiper en foerageergebied voor de Purperreiger, zal er zelfstandig sprake zijn van een ontheffingplicht en vergunningplicht.

Monitoring

De aanvrager geeft in de aanvulling op de aanvraag aan in de monitoring ook aandacht te besteden aan mogelijke predatie door roofvissen. In de vigerende vergunning/ontheffing is echter alleen monitoring voorgeschreven voor de ontwikkeling van de populatie van Grote modderkruiper.

Wij vinden het ook van belang dat bij de monitoring niet alleen te kijken naar de aantallen grote modderkruipers, maar ook naar de ontwikkeling van de roofvispopulatie in het leefgebied voor Grote modderkruiper. Voorschrift 13 uit bijlage van ons eerder afgegeven ontheffing en vergunning met kenmerk brief 2018/0398392²⁹ (waarin de monitoring en evaluatie is opgenomen) wordt daarom vervangen door voorschrift 13 uit dit besluit, waarin bij de monitoring ook hiervoor aandacht wordt gevraagd.

Wijziging voorschrift 12: realisatie van 9 in plaats van 11 oeverhoekjes

Uit het eerder door ons afgegeven besluit blijkt dat bij de compensatieopgave voor het voortplantingsbiotoop van de Grote modderkruiper door demping van sloten is uitgegaan van de totale lengte aan te dempen sloten voor zowel de dijkverbetering voor dijkkring 101 als voor dijkkring 102. Dit betekent dat de compensatieopgave van 11 oeverhoekjes binnen beide projecten moet worden gerealiseerd. Hierbij zijn 9 overhoekjes in het deel dijkkring 101 gepland en 2 overhoekjes in deel van dijkkring 102. In de door ons afgegeven ontheffing/vergunning voor dijkkring 102 (kenmerk 2018/0523002) is inderdaad in voorschrift 12 van bijlage 2 de realisatie van 2 oeverhoekjes geregeld.

Op basis hiervan delen wij de conclusie van het waterschap. Er vindt voldoende compensatie van voortplantingsbiotoop van de Grote modderkruiper plaats indien in dijkkring 101 9 in plaats van 11 overhoeken worden gerealiseerd. Voorschrift 12 uit bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven ontheffing en vergunning met kenmerk 2018/0456366 wordt ingetrokken en vervangen door voorschrift 12 in dit besluit.

In voorschrift 11 in bijlage 2 van ons eerder afgegeven vergunning en ontheffing met kenmerk brief 2018/0398392³⁰ staat ook onder het eerste punt de realisatie van 11 oeverhoeken genoemd. Dit voorschrift wordt reeds vervangen door voorschrift 11 uit dit besluit (Zie onder 'wijziging voorschrift 11'). In dit gewijzigde voorschrift is deze zin is verwijderd, omdat de realisatie van deze overhoeken ook al in voorschrift 12 wordt geregeld.

Effecten op natura 200-gebied Zwarte Meer

De gewijzigde inrichting en het toekomstig beheer van de nieuwe watergangen leidt niet tot een afname van het leefgebied van de Grote modderkruiper, mits wordt voldaan aan de voorgestelde mitigerende maatregelen. Hiermee zal er ook geen sprake zijn van een afname in foerageergebied voor de Purperreiger. Om dit te borgen worden de voorschriften 11, 12 en 13 uit het eerder door ons afgegeven besluit met kenmerk 2018/0456366 ook voor de Wnb-onderdeel Natura 2000 vervangen door de voorschriften 11, 12 en 13 in dit besluit.

Conclusie toetsing

De gewijzigde uitvoering en het gewijzigde beheer van 1/3 van de nieuwe aangelegde watergangen (die niet op de legger staan) leidt niet tot een gewijzigde conclusie met betrekking tot de ontheffing en vergunning. De voorschriften kunnen op de aangevraagde wijze worden aangepast.

²⁹ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

³⁰ Bij ons geregistreerd onder nummer 2018/0446016.

B3 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³¹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B4 Conclusie toetsing

De aangevraagde wijzigingen van de voorschriften 11,12 en 13 in bijlage 2 van de eerder door ons afgegeven ontheffing met kenmerk 2018/0456366 voor de Grote modderkuiper kan op basis van wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. Er is geen sprake van een wijziging die de gunstige staat van instandhouding van de Grote modderkruiper beïnvloedt. We verbinden wel aangepaste voorschriften aan de ontheffing. Ook wordt de looptijd van de beide besluiten ambtshalve verlengd tot 31 december 2030, zodat tenminste één beheercyclus binnen de looptijd van de vergunning/ontheffing blijft.

Het project leidt ook niet tot (gewijzigde) significant negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van de Purperreiger. De gevraagde wijziging van voorschriften van de eerder door ons afgegeven vergunning met kenmerk 2018/0456366 kan worden verleend. We verbinden wel aangepaste voorschriften aan deze vergunning.

B5 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³². De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

B6 Zienswijzen

Het ontwerpbesluit heeft van 23 mei 2019 tot en met 4 juli 2019 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de gevraagde wijziging van de voorschriften uit de eerder door ons afgegeven ontheffing en vergunning te verlenen.

³¹ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

³² Art. 1.11, eerste en tweede lid